

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Mandatno-imunitetna komisija

Številka: 060-04-3/2020/6
Ljubljana, 5. 6. 2020

Predlog

Z A P I S N I K

9. seje Mandatno-imunitetne komisije Državnega sveta Republike Slovenije, ki je potekala v ponedeljek, 1. 6. 2020, v sobi 209/II, Šubičeva 4, Ljubljana.

Seja se je začela ob 12.00 uri in končala ob 13.27 uri.

PRISOTNI:

- predsednik komisije: Franci Rokavec,
- podpredsednica komisije: Lidija Jerkič,
- člani komisije: Igor Antauer, dr. Branka Kalenič Ramšak in Cvetko Zupančič.

OSTALI PRISOTNI:

- Alojz Kovšca, državni svetnik,
- dr. Dušan Štrus, sekretar Državnega sveta,
- Miha Plahutnik, predstavnik Službe za pravne in analitične zadeve.

Sejo je sklical in vodil predsednik komisije Franci Rokavec.

Dnevni red (5 ZA, 0 PROTI):

1. Potrditev zapisnikov 10. in 11. izredne seje

2. Predlog Sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta

3. Razno

Člani komisije in vabljeni so 25. maja prejeli tudi predlog za razširitev dnevnega reda s sledečo točko:

1A. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa

V skladu s prvim odstavkom 35. člena Poslovnika Državnega sveta so člani komisije **soglasno** (5 ZA, 0 PROTI) sprejeli Predlog za razširitev dnevnega reda 9. seje komisije.

Na podlagi sprejete razširitve je bil na glasovanje dan in **soglasno** (5 ZA, 0 PROTI) sprejet naslednji dnevni red:

1. Potrditev zapisnikov 10. in 11. izredne seje

1A. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu – zakonodajna iniciativa

2. Predlog Sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta

3. Razno

Ad 1)

Mandatno-imunitetna komisija je brez pripomb **potrdila** (5 ZA, 0 PROTI) zapisnik 10. izredne seje.

Mandatno-imunitetna komisija je brez pripomb **potrdila** (5 ZA, 0 PROTI) zapisnik 11. izredne seje.

Ad 1A.)

Komisija je na obravnavala zakonodajno iniciativo - Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu, ki jo je v obravnavo Državnemu svetu predložil državni svetnik Alojz Kovšca.

Komisija predlog zakona podpira.

Komisija ugotavlja, da Državni zbor v enoletnem postavljenem roku ni odpravil protiustavnosti, ki jo je z odločbo U-I-349/18 z dne 29. 11. 2018 ugotovilo Ustavno sodišče. Komisija ugotavlja, da je Državni svet s tem namenom v VI. mandatu že vložil predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o državnem svetu. Komisija ga je kot pristojna komisija obravnavala na 7. izredni seji 9. 10. 2019. Ker po končani razpravi matično delovno telo Državnega zbora členov predloga zakona ni sprejelo, je bila druga obravnava predloga zakona končana na seji delovnega telesa. Tako je Državni zbor na 15. seji, 29. 1. 2020 ugotovil, da je zakonodajni postopek o predlogu zakona končan. Komisija je bila seznanjena, da je Služba za pravne in analitične zadeve Državnega sveta proučila mnenje Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, v katerem je ta opozorila na pomanjkljivosti prejšnjega predloga zakona in ga v bistvenih točkah upoštevala pri pripravi novega predloga zakona.

Komisija ugotavlja, da predlog zakona celovito ureja volilni spor, tako da ga po vzoru avstrijske ureditve v celoti ureja kot naknadni volilni spor. Cilj predlagane ureditve ni zgolj odpraviti protiustavnosti 50. člena ZDsve, ampak tudi odpraviti pomanjkljivosti, na katere je v obrazložitvi odločbe opozorilo Ustavno sodišče in na katere opozarja stroka. Na podlagi predlagane ureditve na prvi stopnji o volilnem sporu odloča Vrhovno sodišče. To že na podlagi 12. člena Zakona o upravnem sporu (Uradni list RS, št. 105/06, 107/09 – odl. US, 62/10, 98/11 – odl. US, 109/12 in 10/17 – ZPP-E) odloča o zakonitosti aktov volilnih organov za volitve v Državni zbor, Državni svet in volitve predsednika države ter prav zato na prvi stopnji predstavlja najprimernejšega volilnega sodnika. Tožbo na Vrhovno sodišče lahko vložijo tudi vsaka lokalna skupnost in interesna organizacija. Zoper odločitev Vrhovnega sodišča je mogoča pritožba na Ustavno sodišče. Po predlagani ureditvi Državni svet v volilni spor ni več neposredno

vpleten. Državni svet tako po volitvah potrdil vse mandate ter nima več pristojnosti odločati o spornosti mandatov. V kolikor so volitve razveljavljene na podlagi odločbe bodisi Vrhovnega bodisi Ustavnega sodišča, se odločba vroči Državnemu svetu, ki na podlagi odločbe ugotovi, da je posamezniku mandat prenehal.

Komisija je bila seznanjena, da bo treba, v kolikor predlog zakona v zakonodajnem postopku ne bi bil sprejet, rešitev problema iskati v okviru enotne ureditve volilnega spora v okviru potrebne prenove zakonodaje, ki se nanaša na volitve poslancev v Državni zbor, lokalne volitve, volitve poslancev v Evropski parlament ter ureditev referendumskega sodnika v okviru Zakona o referendumu in ljudski iniciativi (Uradni list RS, št. 26/07 – uradno prečiščeno besedilo, 6/18 – odl. US in 52/20). V skrajnem primeru bo problem moralo razrešiti Ustavno sodišče ob izdaji nove odločbe, v kateri bo natančneje določilo način njene izvršitve (t.i. revotacija). Kot primer tovrstne odločitve je bila navedena odločba U-I-248/08, na podlagi katere se funkcija predsednika Državnega sveta opravlja poklicno in odločba U-I-114/11, s katero je Ustavno sodišče odločilo, da ustanovi občina Ankaran.

Komisija je v razpravi opozorila tudi na pomanjkljivost ureditve postopka na podlagi 21.a člena Zakona o referendumu in o ljudski iniciativi, ki je bila tudi predmet razprave v okviru 10. izredne seji Mandatno-imunitetne komisije, 11. 5. 2020. Komisija se je v razpravi dotaknila tudi instituta četrtega branja, ki kljub preteklim prizadevanjem do sedaj še ni pridobil potrebne podpore v Državnem zboru. Glede na zahtevano dvotretjinsko večino vseh poslancev, ki je potrebna za sprejem sprememb Zakona o državnem svetu, so člani komisije po opravljeni razpravi sklenili, da se je postopkov v zvezi z Državnim svetom treba lotiti pragmatično, parcialno in preudarno ter tokrat urediti zgolj volilni spor ter predlog zakona **soglasno** (5 ZA, 0 PROTI) podprli.

Glede ostalih predlogov so se člani komisije dogovorili, da se bodo obravnavali na eni izmed prihodnjih sej.

Ad 2)

Kolegij Državnega sveta je na 31. seji 15. 1. 2020 predlagal postopek obravnave poslovnih sprememb in dopolnitev v dveh korakih, v prvem koraku se je s predlogom novele Poslovnika Državnega sveta seznanila Mandatno-imunitetna komisija, ki je 5. 2. 2020 na interesne skupine Državnega sveta naslovila dopis v katerem jim je v obravnavo poslala Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta. Interesne skupine so se do predlaganih sprememb in dopolnitev opredelile v februarju, marcu in aprilu 2020. Interesna skupina delojemalcev, Interesna skupina delodajalcev, Interesna skupina kmetov, obrtnikov in samostojnih poklicev ter Interesna skupina lokalnih interesov so besedilo Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika podprle oziroma k besedilu niso podale nobenih pripomb. Interesna skupina negospodarskih dejavnost pa je v svojem stališču predlagala amandmaje. Na podlagi prejetih stališč je Služba Državnega sveta pripravila prečiščeno različico predloga poslovnih sprememb in dopolnitev, ki ga je na 9. seji 1. 6. 2020 obravnavala Mandatno-imunitetna komisija. Ker je večina interesnih skupin podprla prvotno obliko besedila predloga sprememb in dopolnitev je bilo besedilo v predlogu pobude Mandatno-imunitetne komisije enako prvotni različici.

Služba Državnega sveta je proučila amandmaje Interesne skupine negospodarskih dejavnosti k 2., 9., 10. 14. in 16. členu in glede njih ugotovila, da so amandmaji k 2., 9., 10. in 14. členu vnašali manjše popravke, ki so bili redakcijske narave. Glede predlaganih popravkov je Služba ugotovila, da niso posegali oziroma niso spreminjali namena osnovnega besedila predlaganih spremembi dopolnitev Poslovnika. Služba glede njih ni imela zadržkov. Glede amandmaja k 16. členu pa je Služba pojasnila, da osnovna dikcija 78.a člena kot je predvidena v predlogu sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta ureja postopek imenovanja predstavnikov Državnega sveta v organizacije, institucije in delovne skupine s strani Državnega sveta po katerem se je v VI. mandatu na 8. seji Mandatno-imunitetne komisije izbiralo predstavnika za Statistični svet Republike Slovenije (kjer je bil prijavljen en kandidat) in na 3. seji, kjer se je izbiralo predstavnika Državnega sveta za Skupni parlamentarni nadzor Europol (kjer se je opravilo glasovanje o dveh kandidatih). Postopek glasovanja in odločanja, ki ga predvideva 78.a člen se nanaša na postopek znotraj Mandatno- imunitetne komisije. Po drugi strani je Interesna skupina negospodarskih dejavnosti v amandmaju predlagala, da Mandatno-imunitetna komisija zgolj pregleda ali kandidati izpolnjujejo pogoje ter pripravi poročilo za sejo Državnega sveta, v katerem mu predlaga, da glasuje o vseh kandidatih, ki izpolnjujejo pogoje. Po mnenju Službe bi bila tovrstna ureditev neustrezna, saj bi se na Državni svet preneslo izjemno kompleksno glasovanje, ki je na ravni Državnega sveta primerljivo volitvam predsednika in podpredsednika Državnega sveta, kar je bi bilo po mnenju Službe z vidika hierarhije posameznih funkcij v Državnem svetu neprimerno. Služba je opozorila, da je bila Mandatno-imunitetna komisija v aktualnem mandatu in prav tako preteklih mandatih tisto delovno telo Državnega sveta, ki je obravnavalo predloge za imenovanje predstavnikov Državnega sveta v Statistični svet, OECD, Delovno skupino za načrtovanje upravljanja z velikimi zvermi, Skupino za parlamentarni nadzor EUROPOL-a in Parlamentarno skupino GLOBE. Mandatno-imunitetna komisija ni mišljena kot telo, ki imenuje posameznega predstavnika, ampak zgolj kot telo, ki izmed vseh primernih kandidatov izbere najprimernejšega in ga nato predlaga Državnemu svetu v imenovanje. Tako je vedno in brez izjeme zgolj Državni svet tisti, ki imenuje posameznega predstavnika. Osnovna različica 78.a člena tako določa postopek izbire v okviru Mandatno-imunitetne komisije, ki je tako domišljen zgolj za potek izbire v njenem okviru ter nikakor ni primeren za plenarno zasedanje Državnega sveta. Služba je pojasnila, da gre za identičen postopek, po katerem se v Državnem zboru v okviru Mandatno-volilne komisije izbira predstavnika za Statistični svet. Sprememba, ki bi jo vnesel amandma IS negospodarskih dejavnosti bi bila po mnenju Službe iz teh razlogov neprimerna. Poleg tega je Služba opozorila tudi na potrebne spremembe 33.a člena, na katere je opozorila že v okviru 10. izredne seje Mandatno-imunitetne komisije, ki sicer v prvotno besedilo predloga sprememb in dopolnitev poslovnika niso bile vključene, saj je do dopolnitve poslovnika s 33.a členom prišlo v vmesnem času.

V skladu s 73. in 74. členom Poslovnika Državnega sveta so člani Komisije opravili glasovanje o amandmajih Interesne skupine negospodarskih dejavnosti in soglasno podprli (5 ZA, 0 PROTI) amandmaje k 2., 9., 10., 14. členu Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta. Člani komisije so glasovali proti (0 ZA, 5 PROTI) amandmaju k 16. členu Predloga sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta.

Glede spremembe 33.a člena Poslovnika Državnega sveta so člani komisije menili, da posvetovanje o sklicu s kolegijem v razširjeni sestavi glede na možnost uporabe videokonference ne predstavlja bistvenih organizacijskih težav. Poleg tega tovrstno posvetovanje predstavlja varovalo pred prevelikimi pooblastili predsednika, obenem pa prav predsedniku zagotavlja podporo ter s tem širši konsenz pri sprejemu odločitev o sklicu sej na daljavo. Na podlagi opravljene razprave se člani komisije niso odločili za vključitev spremembe 33.a člena v Predlog sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega sveta.

Komisija je predlog Pobude skupaj s sprejetimi amandmaji podprla (5 ZA, 0 PROTI). Na tej podlagi je bila pripravljena končna različica Pobude Mandatno-imunitetne komisije za sprejem Sprememb in dopolnitev Poslovnika Državnega, ki je bila predložena v obravnavo Državnemu svetu na 30. seji, 10. 6. 2020.

Ad 3)

Pod točko Razno ni bilo razprave.

Neža Dular
sekretarka

Franci Rokavec
predsednik